

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP

Felelős szerkesztő:
TÓTHFALUSI JÓZSEF
lelkész

Társszerkesztők:
Dr. Horváth Zoltán ügyvéd, az
Orsz. K. Sz. ügyvez. titkára.
Paál Gusztáv, ref. kollegiumi
tanár Maros-Vásárhely. ::
S. Szabó József, ref. kolle-
giumi vallás-tanár Debrecen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M.-Vásárhely, Szentgyörgy-u.
9. szám, ref. lelkészi hivatal

Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre	5 K. — f.
Fél évre	2 K. 50 f.
Negyed évre	1 K. 25 f.
Egyes szám ára	6 f.

Kiadja: Az Erdélyi Református Egyház-
kerület „Kálvin Szövetsége“

XI. évfolyam.

Maros-Vásárhely, 1910. október 2.

10. szám

Kun Bertalan †

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gazdagság és szegénység.

Luk. 12, 16.

Ha meg is vagy áldva földi jókkal s ha az élet örömei a legrózsásabb színben kínálják is gyönyöreiket: ne bizd el magadat ezekben. Ne szólj így: gazdag, elégedett vagyok, nincs semmi gondom. Éppen akkor vagy szegény, ha azzal dicsekszel, hogy neked az élet minden jót megadott s egyébre pedig nem ügyelsz. Mert váratlanul jön a változás. Vagyonod megsemmisül, örömeid elmúlnak és ami ezek után megmarad, a te szegénységed.

De ha nagyobb részed abból jutott ki, amit az élet nyomorúságának hívsz, ha sorsod tele bajjal és hiján van minden derűnek, ha utad csak göröngyös és tövises pályán halad előre: azért még ne méltatlankodjál s ne gondold, hogy sorsod elviselhetetlen. Ha Istennel, mennyei atyáddal való békeség él szivedben, ha rendeléseiben való megnyugvással, gyermeki alázattal alá veted magadat mindenben az ő akaratának, boldog vagy és lelked vallásos szelidségében gazdag is . . .

Azért fogadd hálás szívvel — nem öntelt fenhéjazással — mindazt amit a te mennyei Atyád ingyen, kegyelméből nyújt. Örülj minden jónak, szépnek amit a földiekben: vagyonban, gyönyörűségben, javadra megad; de ha szegénységben élsz, vagy ha szerencsétlenségek sujtolnak, ezt is kész szívvel fogadd el. Attól, akitől jön minden áldás és száll alá minden tökéletes ajándék.

Gazdagság, szegénység, szerencse, szerencsétlenség, nem a földi javak bírása vagy ezek hiánya által, hanem hited mélysége, Istenben vetett bizalmad tisztasága és lelked ereje, vagy gyöngesége által vannak! . . .

Örökké való, édes Atyánk! Adj meg a te gyermekeidnek mindent, amit jónak látsz, földi életünk számára. De mindennek felett adj nekünk benned vetett erős hitet, gyermeki bizalmat. Ez legyen a mi kincsünk. Ésezen a mi kincsünkön legyen a mi szívünk, ámen.

W. T.

És Jézus könnyez vala . . .

Üdvözítőnk, a halállal
Nagy szivében, nem remeg,
Tudja, látja, a mi róla
Eleve végeztetett.
Szébb világra mutat, a hol
Kél új élet hajnala,
S a halálon, elmúláson
Mégis csak könnyez vala.

Megsajnálta, megsiratta, . . .
A kiket úgy szeretett,
Betánia szép virágít,
A két kedves gyermeket,
Holt testvérök kiterítve . . .
Szomorú ravatala
Szemök záporától ázik,
És Jézus könnyez vala.

S mikor pálmát hint eléje
Ujjongató sokaság,
Nem viditya a dicsőség,
A hozsánna, palmaág.
Bünbe sülyedt hazájának
Cseng szivébe gyászdala
A jövődő siralmából,
És Jézus könnyez vala.

De midőn megváltásunkért
Keresztre feszítettett,
S nagy fájdalom fojtogatta
Az elárult sziveket:

*Fájdalmukra ajakáról
Vigasztalás balzsama
Hüll, enyhítve a keservet.
Jézus nem könnyez vala.*

Versényi György.

Kun Bertalan halála.

1817—1910.

A magyarországi református egyháznak gyásza van: legidősebb püspöke, Kun Bertalan szept. 28. meghalt. Az agg főpásztor, a ki a patriárkák nagy korát érte meg, miskolci székhelyén, a püspöki lakban, családjá körében hunyt el szerdán délben. Miskolcon, a mely városnak diszpolgára volt, az összes középületekre kitűzték a fekete lobogót.

Kun Bertalannal a magyar református világ egyik legtisztéletreméltóbb alakja dőlt ki az élők sorából. Nemes, szinmagyar egyéniségét az egyházi szolgálat és a történet kettős patinával vonta be. A mult század második évtizedében, 1817-ben született; a negyvennyolcás időkben már kész férfi volt s növekvő tekintélyű tagja a református papi karnak, püspökké még a kiegyezés előtt volt esztendőben választották s már 1891-ben mint a legidősebb református főpásztornak és a konvent elnökének huszonöttestendős püspöki működését ünnepelte a protestáns társadalom s a magyar kultúra ügyét, s erejét és frissességét oly hosszú ideig megtartotta, hogy néhány esztendővel ezelőtt még betöltötte a zsinati elnöki tisztet, a melybe egyhangu választás emelte.

Kun Bertalan abból az erős fáju, hatalmas nemzedékből való volt, a mely a mult század első évtizedében termett elő a magyar földből, hogy ujjáépítője legyen Magyarországnak. Borsodmegyében, Felsőnyárádon született 1817 január 21-én. Tanult szülőföldjén, majd Beregszászban, Miskolcon, Sárospatakon, a hol a teológiát végezte és Iglón, a hol a Pókh-család körében elsajátította a német nyelvet. Az iskoláknak, melyekben járt, büszkesége volt; mint végzett teológus már kitünő férfiak barátságával dicsekedhetett. Mint szegény szülők gyermeke, egy ideig nevelősködött, de jeles tehetsége nem maradt sokáig rejtve. Az alig huszonnégy esztendő ifjút az egyik abaujmegyei gyülekezet papjává választotta. Nemes ambíciója nem hagyta nyugton: hivei engedelmével külföldre ment, hogy

tovább képezze magát. Bejárta Bécsset, Lipszt és Hallét és Berlint, s mindenütt tudást és új eszméket szívott magába. Hazatérve községébe rendkívüli energiát árult el az egyházi és iskolai szervezésben: behozta a kötelező iskolabajarást, s egyházi épületeket emelt. Az irodalom terén is működött, úgy hogy az abauji egyházmegye pár esztendei papság után, 1845-ben aljegyzőjévé választotta. Ettől kezdve még szorgalmasabban dolgozott az egyházi irodalom terén; fontos kérdésekben figyelmet keltett tudásával és okosságával. Nehány év alatt az egész tiszáninenni kerületben tisztelt névre tett szert, úgy hogy 1850-ben a miskolci református egyház papjává, a kerület pedig ugyanaz évben dékánjává választotta. Tíz év mulva már az egyházkerület főjegyzője volt, mikor pedig Zsarnay Lajos püspök 1866-ban meghalt, a nagyérdemű Hegedűs László alsózempléni esperessel szemben őt választották meg a kerület püspökévé. Azóta folytonosan viselte ezt a nagy egyházi méltóságot, a melyet még a konventi, majd a zsinati elnökség tetézett.

Egyszerű, igénytelen, szinte puritán egyénisége országszerte ismert és becsült volt. Megtettesítette azt a demokratikus szellemet, a mely egyházkerületének sajátos vonása volt.

Főpásztorkodásának vezéreszméit 1866-ban kibocsátott első körlevelében fejtette ki: lándzsát tört az öntudatos hitélet fejlesztése és tökéletesítése mellett s az volt az elve, hogy minden protestáns embernek önállóan kell behatolnia az evangélium szellemébe s önállóan kell harcolnia a lelkiismereti szabadság, a fölvilágosodás, s a humanizmus terén. Maximája ez volt: „*Minden protestáns családnál meglegyen a Biblia és minden egyházban legyen jó iskola.*“

A vallásos nevelés mellett különösen az iskolákra vetette a fősúlyt. Kulturát akart terjeszteni, ez volt legfőbb törekvése, még pedig magyar kulturát s ez volt hazafiasága. Kerületének iskolái megéreztek figyelmét; a főiskolákat valósággal dédelgette. Elfoglaltsága rendkívüli volt, de élete utolsó szakáig csodás képességgel végezte dolgát. Miskolcon minden papi tennivalót ő látott el: esketett, temetett, keresztelt, prédikált, intézte a püspöki hivatalt, elnökölt a kerületi gyűléseken, iskolákat látogatott, püspöki körutakat végzett s elnökölt a konvent ülésein, végül a zsinati gyűlésekn.

Kormányzó-tehetsége mellett még volt két jeles adománya, az írói és a szónoki erő. Fiatal korában a szépirodalom terén próbálkozott biztató sikerrel, írt szinműveket, lírai verseket, aztán egyházi műveket. Később mindezt abbahagyta s az egyházi szónoklatot kultiválta, fényes sikerrel. Oly

kitünő szónok volt, oly magvas és szárnyaló beszédekét mondott, hogy sokan végrendeletileg kikötötték, hogy Kun Bertalan mondjon koporsójuk fölött gyászbeszédet. Még Margo Emilián miskolci görög-keleti papnak is ez volt az utolsó kívánsága.

Példás családapa volt és virágzó családnak volt a feje. 1870-ben kapta a királyi tanácsosságot, 1897-ben pedig a Lipót-rend középkeresztjét. Miskolc városa ebben az évben díszpolgárának választotta.

Ereje csak az utóbbi években kezdett hanyatlani. Nyolcvanesztendőskorában még zsinati elnök volt. Pár év óta visszavonult miskolci otthonába, a hol most késő aggságában csöndesen elhunyt.

*

Haláláról *Miskolcra* ezt jelentik: Kun Bertalan tiszáninnei evangélikus református püspök szept. 28-án félegy órakor miskolci székhelyén a püspöki lakban családja körében 94 éves korában meghalt. Miskolcon az összes középületre gyászlobogót tűztek. Az elhunyt püspök Miskolc város díszpolgára volt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor volt. A temetési szertartást Antal Gábor dunántuli, Kenessey Béla erdélyi püspök és Radácsy György egyházkerületi főjegyző és Dr. Tüdös miskolci lelkész végezték.

ISTEN IGÉJE

Munkálkodás az Úrért.

Máté 4, 19.

A keresztyén életben való növekedés és erő egyik legfontosabb föltétele a munka. Senki sem marad erőteljes, ha nem mozog és senkinek sem lehet erőteljes lelki élete, ha nem munkálkodik az urért. Némely keresztyén sohasem megy hátrafelé, mert szorgalmasan dolgozik az Úr szolgálatában, a másik meg csakis hátrafelé megy, mert lusta, hogy más egyebet esináljon.

Jézus így szólt első tanítványaihoz: „Kövessetek engemet és azt mivelem, hogy embereket halászatok.” (Máté 4 : 19). *Tehát a ki nem halász embereket, az nem követi Jézust.*

A cél, a melyért Jézus bennünk elhívott, az hogy gyümölcsöt teremjünk általa, hogy lelkeket vezetünk a Megváltóhoz. Ez egyúttal az erőteljes imádság föltétele is. Jézus így szól Ján. 15 : 16-ban: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket és én rendeltelek titeket, *hogy elmentvén gyümölcsöt teremjete és a ti gyümölcsötök megmaradjon; hogy akármit kértek az Atyától az én nevében, megadja néktek.*”

Az Úrnak eme szavai nagyon világosak.

Az van bennök kifejezve, hogy a ki gyümölcsöt terem, az tud kérni a Jézus nevében, s meg is kapja az Atyától, a mit kér.

Ugyanabban a fejezetben mondja Jézus azt is, hogy az Ő erejében való gyümölcs-termelés a teljes örömmel is feltétele. Így szól: „Ezeket beszéltem néktek (t. i. hogy ő benne maradjanak és gyümölcsöt teremjenek), hogy megmaradjon tibennetek az én örömem és a ti örömetek bételjék.” (Ján. 15 : 11.) Mesterünknek e szavát a tapasztalat a legtökéletesebben igazolja. Azok, a kik telve vannak buzgósággal, hogy lelkeket nyerjenek meg Jézusnak, azok az Úrnak való örömmel is telve vannak.

Ha boldog és erős keresztyén akarsz lenni, olyan keresztyén, a kinek imádságában erő van, akkor kezdj el azonnal munkálkodni a Mesterért, s egy napot se engedj elmulni a nélkül, hogy valami határozott munkát ne végeznél érte. De hogy munkálkodhatik egy fiatal kezdő keresztyén, hogy teremhet gyümölcsöt?

A felelet egyszerű és követése könnyű. Gyümölcsöt teremhetsz az Úr számára, ha elmondod másoknak, hogy mit cselekedett veled a Megváltó, ha kéred őket, hogy fogadják el ők is ezt a Megváltót s tanácsot adsz nekik, hogy ezt hogy vigyék véghez. Semmi más munka a világon nem oly könnyű, oly boldogító, oly gazdagon gyümölcsöző, mint a személyes munka a legközelebbi környezetben. Ezt a munkát a legifjabb keresztyén is elvégezheti. Eleinte nem fogja oly jól végezni, mint később, miután több tapasztalatot szerzett, de munka közben fogja megtanulni a munkát.

Ezer meg ezer keresztyént ismertem az egész föld kerekén, a kik azon a napon, a melyen megtértek, elkezdtek Jézusért munkálkodni és másokat hozzá vezetni. Hány-szor jöttek hozzám ifjak és fiatal leányok, de öreg emberek és asszonyok is, ezt mondván: „Tegnap este fogadtam el Jézus Krisztust Megváltómul, Uramul és Királyomul, s ma este egy barátomat vezettem hozzá.” S másnap ismét hozzám jöttek, s egy másikat említettek, a kít krisztushoz vezettek.

Mikor Sheffieldben voltunk, ott egy fiatal ember, a ki valamely áruházban dolgozott, elfogadta a Jézust. Mielőtt még bevégeztük volna Sheffieldben egy hónapra terjedő evangelizáló munkánkat, harmincz embert vezetett a Krisztushoz, a kik közül sokan ugyanabban az áruházban dolgoztak, a hol ő. Ez csak egy példa a sok közül.

Vannak könyvek, a melyekből megtanulhatjuk, hogy végezhetünk ilyen személyes munkát.* De senkinek sem szükséges mind-

*Torrey maga is irt egy kis könyvet erről a tárgyról a következő czim alatt: „Hogy vezethetünk emberi lelkeket a Krisztushoz?” Nagyon hasznos könyvecske.

addig várnia a munkával, míg könyveket nem olvasott róla. Gyakori és nagy tévedés az, ha a ember előkészületekkel tölti el az életét, hogy előkészüljön. Sok ember sohasem készül el az előkészülettel. *Legjobb mód, hogy elkészülj, ha mindjárt hozzáfogsz a munkához.* Határozd el, hogy mindennap legalább egy emberrel beszélsz arról, hogy a Jézust elfogadja.

Mikor Moody még fiatal keresztyén volt, elhatározta, hogy *egy napot sem enged elmulni a nélkül, hogy legalább egy emberrel ne beszéljen Krisztusról.* Egy nap későn jött hazafelé a munkából. Már csaknem hazaért, mikor kirtelen eszébe jutott, hogy ma még senkivel sem beszélt. „Most már késő”, mondá magába, „oda van egy nap, amelyen senkinek se szóttam a Jézusról; most már nem lesz rá alkalmam.” Ekkor egy kissé odább egy férfit pillantott meg, a ki egy utcai lámpához támaszkodva, állt ott. Moody így szolt magában: Ez az utolsó alkalom. A férfi idegen volt előtte. ez azonban ismerte őt. Moody hozzá sietett s azt kérdezte tőle: Keresztyén ön? „

A férfi így válaszolt: „Mi köze hozzá? Ha olyan pap-féle nem volna, belelőkném a csatornába.” Moody még néhány komoly szót szolt hozzá és odább ment.

Másnap ez a bizonyos férfi heves indulatban kereste fel Moody ur egyik barátját Chicagóban. „Az ön barátja Moody” — így szolt — „több kárt tesz, mint hasznot. Ész nélkül buzgólkodik. Tegnap este, teljesen idegen létemre, nekem jött, s azt kérdezte tőlem, hogy keresztyén vagyok-e? Nagyon megsértett. Megmondtam neki, hogy ha azt nem nézném, hogy olyan pap-féle, beledobnám a csatornába.”

A barát most fölkereste Moodyt s így szolt hozzá: „Moody, te többet ártasz, mint használasz; ész nélkül buzgólkodol. Tegnap este az utcán egy barátomat megsértetted.” Moody kissé megzavarodott s úgy érezte, hogy csakugyan többet ártott, mint használt, s hogy több volt benne a buzgóság, mint az ész.

Néhány héttel később azonban, késő este, hatalmas kopogást hallott a kapun. Moody kiugrott az ágyból, hogy kinyissa a kaput; csak nincs talán tűz? De az a bizonyos férfi állt a kapuban. „Moody ur” mondá, „én egy éjszaka sem tudtam aludni, mióta ön ott a lámpa mellett megszólított. S most azért jöttem, hogy megkérdezzem, mit tegyek, hogy üdvözöljek?”

S azon az éjszaka megérte Moody azt az örömet, hogy ezt a férfit az urhoz vezethette. Jobb, hogy az embernek buzgósága legyen ész nélkül, mint esze buzgóság nélkül; legjobb persze, ha valakinek buzgósága és esze van, s ezt is megszerezheti mindenki.

Tapasztalat tesz bennünket okossá s tapasztalatot úgy szerzünk, ha munkálkodunk. A ki attól való féltében, hogy hibát talál elkövetni, semmibe se kezd bele, az nem is fog tanulni. *A ki pedig hozzáfog valaminek, s megteszi a mi tőle telik, s még azt is kockáztatja, hogy hibát követhet el, az majd meg fogja tanulni, hogy a hibákat elkerülje.*

A legtehetségesebb emberek némelyike, a kiket ismertem, soha se végzett jóra való munkát, mert mindig attól fél, hogy rosszul fog bele. Mások ismét, a kiktől eleinte nagyon keveset lehetett várni, később nagy tevékenységet fejtettek ki; nem egy hibát követtek el eleinte, de igazi szeretettel viseltettek a lelkek iránt, bátran haladtak előre, s így végre a tapasztalat útján jó munkásokká lettek. Kezdj csak bele, menj bátran előre. Minden becsületes tévedés a végleges eredmény csiráját rejti magában.

Próbálj meg mindennap egy-egy lelket vezetni a Krisztushoz. Természetesen nem mindennap fog sikerülni, de a munkából mindenestre áldás háramlik rád. Némely esetben évek mulva fogod fölfedezni, hogy a legjobb sikert ott érted el, a hol attól féltél, hogy munkádat rosszul végezted. *Olyan emberek, a kik legjobban haragudtak rád, végül hálásabbak lesznek irántad.* Légy türelmes és reményteljes. Soha se engedd magadat elcsüggeszteni.

Készíts magadnak jegyzéket arról, a kikért imádkozni akarsz. Lépj az Úr színe elé, ird föl egy papírlapra: „Isten segítségével megígérem, hogy mindennap hűségesen fogok imádkozni és dolgozni a következő egyének megtéréseért.” Azután térdelj le s engedd, hogy Isten mondja meg, mely neveket írj föl. Ne készíts olyan hosszú névsort, hogy imádságod és munkád gépiessé és felületessé váljék. Ha készítettél ilyen névsort, akkor tartsd meg ígéretedet és tényleg imádkozzál az illetőkért. Keress alkalmat, hogy velök beszélhess s használd ki az alkalmakat. Néha talán sok időbe kerül, míg egyik-másikkal alkalmad akad beszélni, némelyikkel talán többször is fogsz beszélni eredménytelenül, de azért sohasem mondj le ezekről a lelkekről. *En tizenöt évig imádkoztam egy férfiért, úgy látszott, teljesen reménytelenül, de végre mégis megértem, hogy ez a férfi megtért, az evangélium hirdetője lett és hogy bizonyágtétele sokakat megnyert — s most odafönn van a dicsőségben.*

Tanulj meg helyesen osztogatni szét valóságos iratokat. Szerezz magadnak egynehány jó traktátust, a melyek sok ember lelki szükségének megfelelnek. Aztán oszd szét az olyanok közt, a kiknek szükségeihez legjobban illenek. Támogasd az iratosztogatást imádkozással és személyes munkával.

Menj el lelkipásztorodhoz és kérdezd meg, hogy nem használhatná-e föl segítségedet valamely egyházi munkában. S dolgozzál úgy, hogy a lelkész megbizhasson benned. Olyan időkben élünk, mikor sok keresztyén munkát végeznek az egyháztól függetlenül; ez is jó munka, s ha lehetséges, végy benne részt; de ne feledd, hogy első kötelességed, hogy az egyházért munkálkodjál, a melynek tagja vagy. Szükséges, hogy lelkészed számíthasson rád. Talán nem akarja elfogadni segítségedet, adj neki legalább alkalmat, hogy elutasíthasson. Ha elutasít, ne veszítsd el bátorságodat, hanem keress magadnak máshol munkát. Sok a munka, s kevés a munkás. Ma éppen olyan igaz, mint a Megváltó idejében volt, hogy; „Az aratni való gabona sok s az arató kevés.” (Máté 9: 37.) „Azért kérjétek a gabona aratásának Urát, hogy bocsássa ki az aratókat az ő gabonájának aratására.” (Máté 9: 38.)

Írta Dr. Forrey. Fordította Vargha Gyuláné.

KEGYESSÉG UTJA

Mire jó a Biblia?

Sajnos, hogy nem Magyarországon történt az alább elmondandó esemény, amelyet a maga mélységes tanulságáért elbeszélni akarok, de azért mindnyájunk okulására mégis elmondom.

Utazásaim közben egy nagyobb német város szállójába kerültem, a melynek főpincérénél egy drága aranyórát láttam, melyet kérésre a legszivesebb készséggel mutatott meg. Az óra igazán műkincs számba ment. Finom művű aranyműves munka volt, filigrám háló-sodrony felrakással s közepén e felirással: „*Minden elmúlik, az ég és föld is elmulnak, de Isten beszéde mindörökké megmarad!*”

Kérdésemre, hogy hogyan jutott a gyönyörű műdarabhoz, a főpincér a következőket mondta el:

— Pár év előtt egy vidéki város szállójában voltam alkalmazásban s egy nehéz beteg szobájába szolgálattételre rendelték fel. Betegem állapota folyvást rosszabbodott s egy este, közelgő végét érezve arra kért, hogy mennék a lelkészhez s kérjem meg, hogy hozzon neki urvacsorát. De a lelkész hivatalos ügyben pár napra elutazott s így kedvezőtlen válasszal kellett visszatérnem.

— Hát senki sincs közelben, aki egy haldokló beteget megvigasztalna? — kérdezte a beteg.

— Nem tudtam senkit ajánlani.

— Pincér, szólott hozzám megragadva

kezemet, „mondjon nekem legalább egy vigasztaló szót”. Hirtelen egy gondolat villant át agyamon. Eszembe jutott, hogy kofferem fenekén van boldogult édes anyám Bibliája, aki rendszeresen szokta a szent könyvet olvasni s aki a maga kedvenc lókusait rendszeresen aláhúzta. Leszaladtam és egy pár pillanat múlva e drága könyvvel álltam a haldokló ágyánál, olvasva az ígét: „*Mert úgy szeretne Isten e világot, hogy egyetlen fiát adta érte, hogy valaki hiszen öbenne el ne vesszen, hanem örökélete legyen annak!*” E szent szavakat újból és újból kellett ismételnem.

„Valaki hiszen öbenne, el ne vesszen, hanem örökélete legyen annak”, mondogatá utánam a haldokló. Azután megragadá kezemet s hálából nekem adá óráját, kérve, hogy tartsam meg e pillanatok emlékéül.

Milyen jó, hogy a pincérnek olyan kegyes, bibliás édes anyja volt. Milyen szép, hogy a pincér — a mint ezt ő maga elmondá — fiát is a Biblia olvasására szoktatta. S milyen kedves dolog lenne kedves testvér, ha te is hozzákezednél annak olvasásához. Ki tudja, nem éppen halálos órádban vennéd annak hasznát?!

i—f.

KÁLVIN-SZÖVETSÉG

ERDÉLY.

— A marosi egyházmegye csatlakozása.

A marosi egyházmegye lelkészértekezlete szeptember hó 26-án tartott gyűlésén foglalkozott a Kálvin-szövetség ügyével. Az értekezleten megjelent az egyházmegye vezetősége Ravasz János esperes, Benedek Dénes főjegyző, Dósa Elek főgondnok, Csontos Olivér gondnokkal, a lelkészi és világi érdeklődők nagy számával s Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkész, lapunk felelős szerkesztőjének előadása után egyhangulag határozták el, miszerint az eddigi *marosi egyházmegyei* egyházi értekezlet felveszi a Kálvin-szövetség nevét s mint az *Erdélyi Kálvin-szövetség* egyik szerves része fogja működését tovább folytatni. Egyidejűleg jelentjük, hogy a lelkészség hozzákezdett az egyházközségi szövetségek megalakításához. Ez a szövetség egyébiránt Maros-Vásárhelyt még az ősz folyamán közgyűlést tart.

MI UJSÁG?

Olvassuk rendszeresen a bibliát!

(Utmutató a Biblia olvasásához.)

Szeretet, kedvesség, tisztelet.

1910. okt. 3. Hétfő: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Márk. 12; 31. — 4. Kedd: Cselekedjél jót mindenkivel. Gal. 6; 10. — 5. Szerda: Minden dolog szeretetben menjen végbe. I. Kor. 16; 14. — 6. Csütörtök: Kedvesség. Róm. 15; 2. — 7. Péntek: Egyetértés. I. Pét. 3; 8. — 8. Szombat: A szeretet sok vétket elfedez. I. Pét. 4; 8. — 9. Vasárnap: Tisztelet. Róm. 12; 10.

Mit kell még megtanulnunk?

1910. okt. 10. Hétfő: Kítől tanuljunk? Máté 11; 29. — 11. Kedd: Tanuljunk igazságot. Ézs. 26; 9. — 12. Szerda: Tanuljuk az ő utait. Ézs. 55; 8—10. — 13. Csütörtök: Megelégedettséget. Fil. 4; 11. — 14. Péntek: Imádkozni. Luk. 11; 1. — 15. Szombat: Mivel tartozunk szüleinknek. I. Tim. 5; 4. — 16. Vasárnap: Mit tanuljunk? Ézs. 1; 17. II. Móz. 5. 1.

— **A házi istentisztelet** a család körében épp oly nélkülözhetetlen szükséges, mint a nyilvános istentisztelet a gyülekezet tagjainak. De sajnálattal kell mondani, hogy semmit sem hanyagoltak el ezen a téren úgy, mint éppen a családi istentisztelet megtartását, még a komolyabban gondolkodó keresztyének családi körében is. Az ima a családi körben — reggel, este, az étkezésnél — elmarad?! Milyen ritkán fordul elő, hogy a család tagjai egybegyűlnek Isten ígéje körül, hogy annak felolvasását hallják és azután közös imába vegyüljenek.

Sok családi egyenetlenség és civakodás, megsértés, elégedetlenség, válópör és a cselédekkel való rossz viszonyok okát a házi ájtatosság hiányára lehet vissza vezetni. Midőn a szülők és a gyermekek egy értelemben Isten előtt leborulnak és arra kérik, hogy az ő békessége honoljon közöttük, akkor össze köti a sziveket egymással. Vannak közöttük, kik visszaemlékeznek azon drága, régi időkre, midőn odahaza a családban rendszeren reggel-este egyesülve a szereteteinkel imádkoztunk. Az ilyen családoknak befolyása áldásosan hat a szomszédokra. A levegő tisztábbnak látszik, s mintha a madarak is édesebben énekelnének és a virágok szebben virágoznának az ilyen környezetben. Ha ilyen áldásokban akarunk részesülni, akkor keressük a családi ájtatosságot, szenteljünk időt és helyet neki és az áldása nem is fog elmaradni.

— **A radnóti egyházközség** az erdélyi ref. egyházkerület egyik kisebb egyháza a gazdag erdélyi róm. kath. státus legnagyobb

birtokának székhelyén. De tele evangéliumi erővel s buzgósággal, mert alig, hogy egy év előtt dr. Kenessey Béla püspök serkentő szava felrázta tétlenségéből, gyönyörű új iskolát épített, tornyát restaurálta. E hó 9-én lesz az iskola és torony-szentelési ünnep, melynek műsora a következő: Toronyszentelés kezdete 10 óraker. 1. Kezdő ének: Menyben lakó én Istenem . . . 2. Főének: Jövel szent lélek . . . 3. Előima, tartja Nagy Károly egyházker. főjegyző. 4. Közének. éneklí az Émke dalkör. 5. Beszéd, tartja dr. Kenessey Béla püspök. 6. Közének, éneklí Molnár Vilmos igazgató-tanító. 7. Felszentelő ima, tartja Nagy Domokos esperes. 8. Himnusz, éneklí a gyülekezet. Iskola-avatás. 1. Üdvözlő beszéd, tartja Molnár Vilmos igazgató-tanító. 2. XC. Zsoltár (Te benned bízunk). 3. Felszentelő ima, tartja dr. Kenessey Béla püspök. 4. Szózat, éneklí a gyülekezet. Estély kezdete 8 óraker. 1. Nyitvány, éneklí a radnóti alkalmi dalkör. 2. Felolvas dr. Ravasz László theologiai tanár. 3. Ének-szólo, Farkas Károly ref. lelkész-től. 4. Szaval Molnár Vilmos igazgató-tanító. 5. Hegedü-szólo, Nemes Zoltán ref. lelkész-től. 6. Énekel a radnóti alkalmi dalkör.

— **„A Vasárnapi Ujság“** szeptember 25-iki száma a hét legérdekesebb hazai események, a német császár baranyamegyei vadászki-rándulásának szenteli legtöbb képét; erről a tárgyról egész sereg ritka érdekességű képet közöl. Egyéb képei közt vannak a losonczy Kossuth-szobor leleplezése, a vágvárallyai régi Ballassa-kastély képei, az újabb budapesti építkezések, a mohácsi korela-fészek stb. Szépirodalmi olvasmányok: *Oláh Gábor és Kosztolányi Dezső* versei, *Zsoldos László* regénye *Szemere* György elbeszélése, *Neera* olaszból fordított regénye. Egyéb közlemények: természettudományi cikk *Kemenczky Kálmántól*, cikk a Habsburg-lotharingiai házról, tárcacikk a hétről s a rendes hetl rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „*Vasárnapi Ujság*“ előfizetési ára negyedévre négy kor. a Világkrónikával együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „*Vasárnapi Ujság*“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

HETI SZEMLE.

A képviselőházat bizonytalan időre elnapolták. Az e hó 27-ére összehívott képviselőház, mindjárt az első ülésen elnapolta magát. A feladott ok az, hogy a tárgyalásra alkalmas kérdések nincsenek előkészítve. Am gróf Khuen Hédervári Károly miniszterelnöknek

legutóbbi bécsi utazása kapcsán erősen tartja magát ez a hír, hogy a katonai kérdésekkel kapcsolatosan nagyobb politikai kérdések előtérbe toulása s a vezető-politikusok közötti egyetértő munkásságra való törekvés az elnapolás oka. De október 7-ére már újból összefogják hívni a házat.

Nagykörös város örömnepet ült e napokban. Szeptember 25-ike óta a híres magyar város piacán ujszobor hirdeti Arany János, a koszorus költő dicsősségét. A régi főgymnázium előtt, amelynek Arany János valaha tanára volt, egy csendes kis kert közepén ott ül kőbe roskadva a Vén gulyás alakja, akit a költő halhatatlanná tett. Nagy-körös ünnepében osztozott Magyarország tudományos és irodalmi világa; eljött egy egész sereg magyar Iskola, a költő régi tanítványai, a társadalmi egyesületek és intézmények képviselői. Azt mondják ugyan, hogy a költő hazája széles e világ és mégis azt látjuk Arany János műveiből, hogy az ő költészete a magyar föld szeretetéből fakadt és hozta legszebb gyümölcseit. Ma, midőn a magyar irodalomban ugy felburjánt az erkölcstelen és léha irány, szinte jól esik Arany költeményeinek lapjait forgatni és visszavarázsolni azt az időt, amikor a magyar ifjuság lelkét megihlették Toldi Miklók hőstettei és amikor zengzetes magyar nyelven beszélt még a magyar társadalom. A nagykörös Arany-szobor létét egy magyar asszony fáradozásának köszönheti. Költő felesége, ideális lelkületű, női érényekben bővelkedő magyar asszony vette kezébe ezt a munkát és akik gyönyörködni fognak ezentul is a nagykörös Arany-szoborban, meg nem feledkezhetnek Kozma Ferecné nevérol

A dunántuli ev. ref. egyházkerület pápai közgyűlésen nevezetes beszédet hallottunk. Ez a beszéd a hét legkiválóbb eseménye. Tisza István gróf főgondnok, világi elnök nyilatkozott a Borromei-enciklikáról. Kiadottomá s dolog, hogy a pápa által kiadott Borromei-enciklika világszerte fölháborította és forrongásba hozta a protestánsokat. Az enciklika hangjában a protestántizmus alkotóinak kissebbitését és gyalázását látták, mikor rölük, mint az erkölcsi rombolás gonosz szellemeiről emlékezett meg. A protestáns tiltakozás világszerte a legkülönfélébb formában történt, néha komoly fontossággal, néha durva sértéssel. Egyik tiltakozás sem vetekszik komoly hatás, férfias öszinteség s a felekezeti közti békét komoly meggyőződéssel áhitázó törekvés dolgában Tisza István gróf mai állásfoglalásával. Tisza István beszéde első részében a történelmi igazságot állítja helyre, a mennyire ez — vallási kérdéstről lévén szó — emberileg lehetséges. Beszéde második része, a

tulajdonképpen állásfoglalás, méltó az ügy rendkívüli fontosságához és magához Tisza Istvánhoz, a ki vallási kérdésekben egy hitbuzgó lélek emelkedettségével és lelkiismeretességével keresi a testvéri békét az egyházak közt. Kérte a közgyűlést, hogy minden további akciótól tekintsen el ebben a kérdésben, mert egy elméleti kijelentéssel szemben, a minő az enciklikáé volt, nincs szükség közhatalósági rendszabályokra, hanem csupán az igazság fegyvereire. Nem harcra akar, hanem nemes szövetséget a katolikus egyházzal az emberiség valláserkölcsei érdekei javára. A beszéd rendkívüli hatást tett a közgyűlésre s fog tenni, azt hisszük, valláskülömbőség nélkül az egész művelt világra.

A drágaság kérdése az érdeklődést majdnem teljesen leköti. Az a panasz, amelyet ezelőtt meghitt csendes körben csak a gazdasszonyok hangoztattak, ma kitört a családi tüzhely négy fala közül és előtérbe lépve már a politikusok gondolkodását is foglalkoztatja. A *B. H.* vasárnapi vezércikke e kérdést tárgyalva találóan jegyzi meg, hogy nemcsak az élelmiszerek drágasága veszélyezteti a családok költségvetésének egyensúlyát, hanem a fényűzés, amely sajnos, a társadalom minden rétegében lábra kapott. Kevesebb tollas kalap és kissé hosszabb ideig viselt ruha révén kipótolható a többlet, amelyet a husdrágaság okoz. (A *B. H.* a költekező férjek ellen mért nem szól. Ilyenek is vannak.) Különbten teljes igazat kell adnunk mindazoknak, akik intő szavukat felemelik a fényűzés ellen. E lapok hasábjain nem egyszer tettük szóvá a magyar embernek azt a kárhuzatos természetét, hogy mindenki többnek akar látszani, mint ami és többet költ, mint amennyire telik. Valami uton-módon segíteni kell magukon, hogy kiteremtsük a legszükségesebbet s ezt csak fokozott takarékoszággal és egyszerűséggel érhetjük el. A hiba csak ott van, hogy elvben mindenki igazat ad nekünk, de az egyszerűségben első lenni senki sem akar. Mindenki mástól várja, hogy kezdje meg a *B. H.* által ajánlott *kopottas ruha* módszerének alkalmazását. Ezen segíteni ugy lehetne, ha az *egyszerű élet* jelszava alatt összeállanának a magyar asszonyok és ki-ki a maga körében megkezdené azt a mozgalmat, amelynek gyümölcse lenne. A rendezett háztartások megszorodása, a szilárd pénzügyi viszonyok elterjedése, az öngyilkosságok csökkenése és a békés családi élet fokozatabb száma. A magyar nők ezen a téren csinálhatnának nemzetmentő politikát.

KIS TÁRCA

Akit az imádság segít haza.

Fordította: Szöcs Farkas.

Isten látja lelkemet, oly szives-örömet tennék érte s érte valamit, csókdold meg őt helyettem. Nem... nem bírok többet írni jó anyám... Még egyet. Ugy-e imádkozni fogsz értem? Velem van kis bibliám, hívséges gondot viselek rá, olvasva olvasom. Éljen boldogul! Szívből szerető fiad:

Karai Károly.

Bár a levél csak az özvegy szomoru sejtelméit erősítette meg, anyai szívének mégis vigasztaló enyhületére vált. Legalább bizonyost tudott fia hollétéről, másrészt a reménység is táplálta, hogy Isten segédelmével pár év múlva ismét karjai közé szoríthatja; s ami a legnagyobb vigasz, lám, könnyelmű lépését már meg is bánta, s azzal az édes bizonyossággal volt, hogy a mit utjában átél, továbbá Istennek drága igéje, melyet magával vitt, áldásos hatással lesz életére. Mi természetesebb, minthogy eleinte nem ismert határt fájdalma.

Csak kedves fiát kereste minden órán, de akit nem tudott előadni a kicsiny ház egyik szeglete sem. De addig-addig, hogy csak enyhült. Naphosszat elbeszélgetett fiáról leányával, s mindketten vigaszt találtak abban, hogy csekély időtelte után ismét karjaikba szoríthatják. Hovatovább több-több enyhületet, megadást lelt anyai szíve. Gyakran fglvidította a szent énekes szava, melyet aztán el-elismételgetett jámbor hitében: „Szent a te utad Isten, a te utad a tengeren van, a te ösvényed a nagy, széles vizeken“ (77. Zs. 20. v.). Ilyenkor édesebb bizalommal imádkozott fiáért s végszava, a boldog, vigasztaló végszó, mindig csak kedves volt: „Mindörökké megmarad az ő irgalmassága“. Természetesen voltak szomoru éjei, napjai is, melyeken bánatnak adta magát. Különösen, mikor éjszakának idején, künn tombolt a vihar és zugására megreszketett, megrengett a ház; ilyenkor remegés fogta el fiáért, kit a távol tengeren épe vad vihar dönt veszedelembe. De ilyen óráira is maradt elegendő hite, ereje, hogy a jó Isten oltalmára, kegyelmére bizza gyermekét. Hiszen biztatta megszólaló erős hite: „Te uralkodol a tengernek kevélységén, mikor az ő hajjai felemelkednek, te enyhited meg azokat“ (89. Zs.

10.). Majd felemelte szemét, könyörgött Megváltójához, kinek tengeren jártában, egy kézintésére elcsendesedtek a habok, s megszűnt a vihar. Boldog, vigasztaló végszava mindég csak a régi volt: „Mindörökké megmarad az ő irgalmassága“.

Igy telt el vagy négy esztendő s ezalatt legcsekélyebb hírt sem hallott fia felől. Egyszer — ugy két esztendőre fia eltávozta után — hire futamodott a városban, hogy a „Szerencse“ hajó elégett a tengeren, olyasmi is szállingózott, hogy a személyzete közül csak ketten menekültek meg, az egyik valami Karai nevű. A rákövetkező esztendők aztán se meg nem cáfolták ezt a hírt, se nagyobb bizonyágot nem szereztek neki... a hajóról épen semmit sem tudtak meg. Most már lányostól folytonos bizonytalanságban volt s nehéz gondban, aggodalommal a szeretett fiu sorsa iránt. De az anya most sem szűnt meg a buzgó imádságtól s végszava most sem volt más: „Mindörökké megmarad az ő irgalmassága“.

De egészsége egyszerre csak elkezdett a csendes emésztődéssel hanyatlani, makacs köhögés erőltette éjjel-nappal, fogyott napról-napra. Réműlettel látták ismerősei, hogy lassan sorvasztó betegségben szenved, orvosa megtett minden tőle telhetőt, de bizony szereit nem használták. A betegség mindig jobban öröködött, végre annyira letette, hogy először csak a házból, majd a szobából, utoljára az ágyból sem mozdulhatott ki.

A kis város jóságos lelkipásztora gyakran ellátogatott hozzá, hiszen örömmel elegy-figyelemmel kísérte fönnjáró napjaiban folytatott csendes, jámbor életmódját. Most is oly örömmel látta, hogy beteg-ágyában sem hagyta el türelme. A megbékélés Istenével, a Jézus Krisztus útján tünt ki szeméből, szavából.

— Édes Tisztelendő Uram — szólt egy napon az ágya mellett ülő paphoz — bizonyára tudomásával van a fölséges jó Isten, hogy tökéletesen rábízta magam szent és kegyelmes akaratára, hogy igazgatására nincs semmi ellenvetésem. Rendelését Károly fiam felől sem akarom a széles világért sem megváltoztatni; de mégis oly régen s oly szívből imádkozom azért, hogy szerelmes fiamat csak még egyszer láthatnám meg az életben, hogy bűnbánón térne meg ölelő karjaimba, hogy nem tehetek le arról a hitről, hogy az a nagyirgalmu Isten meghallgatja könyörgésemet.

(Folyt. köv.)

Hirdetés

a „Vasárnap”-ba
felvétetik

JOÁNOVICS TESTVÉREK

FÉNYKÉPÉSZEK
KOLOZSVÁR :: MAROS-VÁSÁRHELY

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Kalvineum

mű- és könyvnyomda r.-t.
Telefon 299

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 50. szám

Kobrak-Cipők

egyedüli elár-
sító helye ::
M.-Vásárhelyt,
Transsylvania-
épületben ::

ROYALnagy kávéház
M.-Vásárhely.Pontos és
figyelmes
kiszolgálásSzolid árak
Hideg ételek
Hűsítő italok**KORONA
KENYÉR****Kapható
mindenütt****ZALÁNYI****LŐRINC**kész férfi, fiu,
gyermek- és ::
női ruha-áru-
háza, Maros-
Vásárhely (a
Royal mellett)Ujdonságok ::
férfi, gyermek
és nőifelöltök-
ben, valamint
nagy választék
szőrmeárukbanPontos
kiszol-
gálás**TRANSSYLVANIA**

:: szálloda és kávéház Maros-Vásárhely ::

Pontos
kiszol-
gálás**AGRÁR TAKARÉK-
PÉNZTÁR
R.-T.**MAROS-VÁSÁRHELY. ALAPTŐKE
2 MILLIÓ KOR. - FIÓKINTÉZETEK**MAROSVÁSÁRHELYI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

ALAPTŐKE 1 MILLIÓ K

A Szücs-félemaradékáruházban, Főter
51. szám alatt meglepő ol-
csó női és férfidivatcikkek

S Csak a
ZÉKELY
ZAPPAN

aleglocsóbb és legjobb szappan. :: Kapható minden jobb fűszerkereskedésben. Első székelyföldi gyertya és gőzszappangyár Maros-Vásárhely

BOCSÁNCZY MÁRTON
MAROS-VÁSÁRHELY, FŐTÉR

Ajánlja dusan felszerelt női- és férfidivat ujdonságait

Slepák
Ábrahám

aranyműves és ékszerész

Maros-Vásárhely

Elvállal mindennemű ékszervésést és rajz után való készítést

Kálnai Salamon
vasöntőde és gépgyár
Maros-Vásárhely

Készít malom, fűrész és szeszgyári, ugyszintén téglá és cserépgyári berendezéseket. Mindennemű öntvényeket minta és rajz szerint. Mindennemű gazdasági gépek javítása olcsón eszközöltetik

Both Sándor
villanyerőre berendezett épület-, mű- és géplakatosműhely

Telefonszám 249

Maros-Vásárhely
Mészárosok udvara

MAROSVÁSÁRHELYI KÖZHASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR

Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház

Közművelődési és jótékony célokat szolgáló pénztintézet

KORZÓ
KÁVÉHÁZ

M.-Vásárhely

Tulajdonos
Rechnitzer A.

Kellemes szórakozó hely!

Figyelmes kiszolgálás!

'REFORM'
hornyolt, sima s kupás tetőcserépet; téglákat, továbbá a lagcsöveket minden méretben ajánl

STRAETZ
HERMANN
gőztégla - gyára
Marosvásárhely
Telefon 120 sz.